

Greppa Näringen för ekologiska lantbrukare

Projektet *Greppa Näringen* är en kunskaps- och rådgivningskampanj, som syftar till, att man tar ett helhetsgrepp om flöden av näringsämnen på gården. I den rådgivning som erbjuds ingår även frågor kring bl.a. markpackning och foderstater. Det finns önskemål från ekologiska lantbrukare att kunna gå med i *Studiecirklar* angående *Greppa Näringen*. Det ska läggas upp Studiecirklar som är särskilt inriktade för *ekologiska lantbrukare* och deras behov. Till dessa arbetsgrupper behövs en cirkelledare, som arbetar tillsammans med gruppen. Därför undrar vi om någon av er är intresserad av att leda en studiecirkel.

Antalet studietimmar motsvarar en tvådagars kurs fördelat på flera träffar. *H.L.*

Hör gärna av er, om ni vill vara med i Greppa näringen!

Hermann Leggedör, ekorådgivare/greppa näringen, Hushållningssällskapet, 0480-156 76,

hermann.leggedor@hush.se

Anna Ellström, LST, ekorådgivare/greppa näringen

Tfn: 0480-82972, 070-2581185 anna.ellstrom@h.lst.se

Mjolkproduktion på enbart grovfoder?

Är det möjligt att bedriva en vettig mjölkproduktion på enbart grovfoder? Det har man undersökt på Tingvall, en ekologisk försöksgård i Bohuslän. 20 SLB-kor delades in i 2 grupper. Under tre försöksår utfodrades sedan den ena gruppen (Grovfodergruppen) med enbart grovfoder (ensilage, hö och bete) och den andra gruppen (Kontrollgruppen) utfodrades med en fullfoderblandning utav ensilage, hö, korn, ärtor och proteinmix.

Båda grupperna fick en ekologiskt godkänd foderstat.

Man undersökte och jämförde effekter på mjölkavkastning, kornas vikt och hull samt deras fruktsamhet och hälsa.

Avkastningen i Grovfodergruppen var ca 6000 kg ECM och i Kontrollgruppen ca 8700 kg ECM. Man hade en del problem med stor viktförlust och låg hullpoäng, men generellt sett var hälsoläget bättre bland grovfoderkorna än bland kontrollkorna under alla tre åren.

Detta ovan är enbart försök som har pågått på ett litet antal djur under begränsad tid och är inget utfodringskoncept man direkt ska tillämpa i praktiken. Det har dock gett en hel del intressanta

erfarenheter och dessa är värda att lyssna på och lära mer om. **Se kurstillfälle nedan! A.J.**

Mjolkproduktion på enbart grovfoder!?

Ett bra grovfoder är viktigt för både djurhälsa och framförallt för att få lönsamhet i produktionen. Inte minst på en ekologisk gård där produktionen bygger mycket på grovfoderbaserade foderstater – både rent regelmässigt, men även för att få lönsamhet på produktionen!

Kom och lyssna på **Sten Sundås** när han berättar om utfodringsförsök på Tingvalls försöksgård (se ovan artikel). Sten arbetade tidigare som försöksledare på Tingvall och har många intressanta erfarenheter och tips att dela med sig av till de som vill veta mer om kor och utfodring.

Kursen kommer att ges vid två tillfällen;

Plats: Ingelstorp, Kalmar

Datum & tid: torsdag 13/11 kl. 10.30-14.00

Plats: Valstadskolan, Gamleby

Datum & tid: torsdag 27/11 kl. 10.30-14.00

Kursen är gratis men lunchen bekostas av resp. deltagare!

Anmälan senast 1 vecka innan resp. kursdatum till LST växel på tfn: 0480-82000 alt. www.h.lst.se (gå in på "information/service" -> "kurser och evenemang")

Undrar du över något kan du ringa Anna Jonasson på tfn 0480-82956

VÄLKOMNA!

Lokalt varumärke för lokalproducerat ekologiskt nötkött

Den ekonomiska föreningen Ekonöt i Östergötland ska ta fram ett varumärke för lokalproducerat ekologiskt nötkött. Detta varumärke hoppas man ska fungera som en uppmaning till lantbrukarna att förädla och sälja sina egna produkter. Länsstyrelsen har beviljat projektstöd på en halv miljon kronor.

Källa: www.lantbruk.com

Mer ekologiskt till hönorna!

Från 1 december i år ska andelen ekologiskt foder som ges till KRAV-godkända fjäderfä höjas från 80 % till 85 %.

Ekologiskt ökar på ICA

ICA meddelar att under första halvåret 2003 har de haft en försäljningsökning av ekologiska produkter i värde på ca 20 %. Detta är jämfört med samma period förra året. Källa: *Krav-mailet*

Svavelbrist kan bli ett bekymmer!

Precis som för kväve sker det en utlakning av svavel från våra jordar. Mellan 20-30 kg /ha och år räknar danskarna med att det utlakas. Nederbörden tillför ca 10 kg /ha och med stallgödseln kommer det ca 1 kg per ton gödsel. I jorden finns det relativt gott om svavel, ca ½ ton per hektar men det mesta är inte växttillgängligt. Grödornas behov varierar från spannmålets 10 kg/ha till rapsen och vissa grönsakers behov av 20 kg/ha. Svavelbrist ger inte bara lägre skörd utan också kvalitets-försämringar: aminosyrorna methionin och cystein behövs för svavel. Brödkvaliteten försämras med lågt svavelinnehåll och i grönsaker är det ofta svavelföreningar som bidrar med smaken.

Nu har danska försök med mellangrödor visat att korsblomstriga sådana (ex oljerättika och raps) är effektiva på att plocka upp svavel från marken. Det beror dels på ett djupt rotsystem dels på att dessa växter själva har ett stort svavelbehov. När man plöjer ner dessa växter under vintern frigörs svavlet under våren så att nästkommande gröda kan tillgodogöra sig detta. Baljväxter är också effektiva på att plocka upp svavel men där frigörs inte lika mycket till nästa gröda. *Källa: Ökologisk jordbruk nr295*

Egen kommentar: man får inte glömma bort växtföljdsaspekten. Korsblomstriga växter har många gemensamma sjukdomar! *A.E.*

Förändringar inom Arla Foods

Från 1:e oktober har samgåendet mellan MD Foods och Arla ekonomiska förening fullbordats. Detta kommer förhoppningsvis att löpa problemfritt, men det kan komma att innebära en del inkörs- och omställningsproblem. Bland annat ska ett nytt IT-system för mjölkavräkning tas i bruk. Det blir en ny beräkningsmodell för mjölkpriset, höga halter av protein ska premieras och det blir ännu viktigare med en god mjölk kvalitet. Ett kvalitetsprogram "Arlagården" ska införas. Utförligare information om detta kvalitetsprogram kommer att finnas tillgängligt i november 2003.

Ekomjölksproduktionen i Danmark och Sverige får gemensamma regler från oktober 2004.

Om du vill veta mer kan du kontakta den du normalt har att göra med inom Arla Foods eller beställa informationsmaterial på följande e-mail adress: mona.gustavsson@arlafoods.com

Källa: Arla Foods, skriftlig information

Hej! Nu är jag (Anna Jonasson) tillbaka igen efter en tid som föräldraledig. Jag kommer till en början att jobba främst inom ekologisk produktion (främst på husdjursidan). Förutom de kurser, studieresor och övriga aktiviteter som kommer att annonseras ut framöver har Ni i viss mån möjlighet att få kostnadsfri

rådgivning på er gård (individuell rådgivning). Detta kan t.ex. gälla om ni funderar på att lägga om till ekologiskt eller kanske funderar på att förändra nuvarande produktion. Hör av er om ni har frågor eller funderingar! Tfn: 0480-82956 eller e-mail: anjon@h.lst.se Väl mött!

Sparriskurs på gång! 3:e december kommer Hermann Leggedör att anordna en sparriskurs – inbjudan kommer i nästa nummer av EKO-nytt!

Kurs i Ekologisk Växthusproduktion, Östergötland

Mats Johansson-Kron, konsult från Skåne, kommer att ta upp frågor kring produktionsteknik, problem/möjligheter, samt diskutera vilka kulturer det finns förutsättningar för att producera. Eftermiddagen inleds med att Anders Gustavsson från Forkesta presenterar olika växthustyper,. Sedan vi åker till Förän Ektander, Tåkengrönt, för att titta på hans växthus i vilket han producerar ekologiska gurkor och tomater. Plats: Väderstadverkens kurslokal i Nybble
Tid: Onsdagen den 29 oktober kl. 9.00 till ca 16.00.
Lunch serveras till självkostnad. Anmäl: senast 24 okt; 013-81515 jorgen@lovang.se

För många parasiter är inte bra - det påverkar ungdjurens tillväxt och slaktmognad. Har djuren diarré eller hosta kan det också tyda på parasitangrepp. Ring mig om du vill diskutera betesplanering på din gård för att förebygga problem. Du kan också ringa om du misstänker att dina nötkreatur eller får redan har för mycket parasiter. Tillsammans diskuterar vi åtgärder - per telefon eller vid ett gårdsbesök hos dig. Rådgivning och besök är gratis, eftersom det ingår i KULM-programmet.

Rätt sorts mineraler?

Ger du dina djur rätt sorts mineraler? Alltför ofta får djuren fel sorts mineraler. Det påverkar tillväxten och motståndet mot sjukdomar. Djuren kanske har konsumerat för lite? Ring, så diskuterar vi hur du ska göra! **Veterinär Åsa Lindqvist, Fä&Folk**
Tfn: 0480-35045

Ansvariga för Ekonytt nr 10 år 2003 är Anna Jonasson, tfn 0480-82956 och Ann-Christine Eriksson, tfn 070-661 97 06. **Ekologiska nyhetsbrevet, kurser, rådgivning, studieresor och fältvandringar ingår i det svenska KULM-programmet och delfinansieras av EU.**

Konsumentens (=allas) makt!

Ur ekokötts medlemsinformation nr 3 2003 står att läsa; "Gå och handla ekologiskt kött, fråga i era butiker om ni saknar någon vara. Om 500 medlemmar handlar och frågar 3 gånger per person blir det 1500 förfrågningar till handeln."

Detta är tänkvärt och vi kan väl t.ex. lyfta fram den ekologiska herrgårdsosten från Kalmarmejeriet: fråga, handla och var med och påverka utvecklingen för det ekologiska lantbruket i Kalmar län!

GMO-soja nu tillåten även i Brasilien

Brasilien är det enda stora sojaproducerande land som tidigare haft förbud mot att odla GMO-modifierade grödor. I och med en lagändring i september i år är det alltså nu tillåtet med odling av den round up-resistenta GMO-sojan även här. En av Brasiliens delstater har dock deklarerat GMO-förbud till och med 2006. Denna delstats president har deklarerat en uttalad vilja att göra sin delstat till en GMO-fri nischmarknad.

Källa: *Veckans ekolantbruk*

Tips om kurser och anmälan!

"Kompassen" heter ett verktyg som LRF har tagit fram för kursannonsering och kursanmälan via Internet. Förutom att anmäla sig till olika aktiviteter kan man prenumerera på kursutbudet och få information, i form av ett e-mail, varje gång någon ny aktivitet tillkommer. Man kan även via ett kalendarium se vad som finns att tillgå vissa datum, eller söka kurser med fritext. Flera länsstyrelser använder Kompassen redan nu för att annonsera ut sina aktiviteter och förhoppningen är att alla länsstyrelser samt övriga organisationer som anordnar kurser, resor, fältvandringar och dylikt kommer att tillämpa det här.

Via länsstyrelsens hemsida; www.h.lst.se kan man klicka på "kurskalendern" (ligger i vänstermarginalen) och sedan finns information om kurserna och tillvägagångssätt för anmälan där.

Procenten i fodret

Från 6:e november ska alla ingående råvaror i köpfoderblandningar deklarerars och anges i procent. Källa: www.husdjur.se

Nya blommiga fodernamn

Lantmännens ekologiska foder har bytt namn. Eftersom det enbart innehåller en viss andel KRAV-godkänt foder får det enligt EU:s regler inte ha ett namn som innehåller "eko" och därför har

man nu bytt namn på sina produkter. Innehållet ska dock vara detsamma som förut.

Gamla namnet	Nya namnet
Galant Eko 85	Blåsippa 85
Solid Eko 85	Viol 85
Unik Eko 50	Akleja 50
Unik Eko 80	Akleja 80

Bra att veta om djurskydd

I början av året, 17 februari, trädde nya djurskyddsföreskrifter i kraft. För djurhållning i stallar som var i bruk före den 17 februari 2003 träder vissa av de nya föreskrifterna i kraft först efter en viss tid. Vid förprovning på grund av om-, till- eller nybyggnad gäller dock de nya föreskrifterna.

Broschyren "Djurskyddsbestämmelser" kan beställas kostnadsfritt från Jordbruksverkets publikationsförråd, tfn 036-155175, 155755 eller gå in på deras hemsida www.sjv.se klicka sedan på "Blanketter och trycksaker" -> "Trycksaker" -> "Djurskyddsbestämmelser". Detta är kostnadsfritt.

- Ett gott tips är att det finns en hel del annat nyttigt och intressant läsmaterial som ges ut av Jordbruksverket. En del är kostnadsfritt och en del tas det ut en ringa summa för! (mer information finns på www.sjv.se)

Byggfunderingar?

Har ni ekologisk djurproduktion och funderar på att bygga om eller kanske bygga nytt – glöm inte att kolla upp så att nybygget stämmer överens med de utrymmeskrav som anges i EU:s regler för ekologisk djurhållning! Befintliga byggnader har dispens till år 2011, men byggnationer (nybyggnad eller omfattande ombyggnation) ska byggas så att djuren får minst de mått som anges i EU:s regler (se t.ex. broschyren om Stöd för miljövänligt jordbruk).

Mer antioxidanter i ekologiskt

Ny dansk forskning har kunnat bevisa att de ekologiska grönsakerna har ett högre innehåll av flavonoider (en sorts naturliga antioxidanter) än vad konventionella grönsaker har. Varför det är så här vet forskarna ännu inte. En teori är att ekologiska odlare delvis väljer andra sorter som har ett bättre eget försvar mot svampar och insektsangrepp. En annan teori är att skillnaden beror på att de ekologiska grönsakerna inte besprutas.

Källa: www.ekolantbruk.se

Fotnot: Antioxidanter förmodas ha hälsomässigt gynnsamma verkningar.

Information från lantbrukare till konsument

Har ni t.ex. en del studiebesök på gården har Ekologiska lantbrukarna nu tagit fram en ny konsumentbroschyr anpassat för att användas i direktkontakt mellan bonden och konsumenten. Broschyren "Det osynliga goda" handlar främst om den ekologiska råvaran och kvaliteten i den. Broschyren är kostnadsfri och kan beställas via e-post; kansliet@ekolantbruk.se

Välkommen på studieresa med temat mjölkproduktion! Måndag 24/11

Vi åker norrut till Östergötland och börjar med att besöka **Karin och Håkan Skärby på Framnäs gård** i Kisa. Här bedrivs ekologisk mjölkproduktion med ca 60 st kor. De byggde kall lösdrift med rastgård och foderbord utomhus till korna -98. Nyligen (augusti) investerades det i en **robot, Lelys**. Framnäs har mycket baljväxter i sin vallodling (även arter som Käringtand och Cikoria) och odlar dessutom höstraps. Lunch äter vi hos **Hargodlarna** på Hargs gård och får samtidigt lite information om deras verksamhet - bl.a. ekologisk äggproduktion, lokalt hantverk, gårdsproducerad sylt m.m.

På eftermiddagen besöker vi **Hovby gård**, Kisa. De har 70 st kor i en ladugård för uppbundna djur. Även här bedrivs ekologisk mjölkproduktion. För ca 3 år sedan byggde man en kall lösdrift med liggbås och skrapad gång till ungdjuren. De gamla spaltboxarna har byggts om till kalvboxar och man ska sätta in kalvamma här. (Nu används napphinkar och amkor.)

Avfärd: Måndag 24/11 kl. 7:00 från Carestel, f.d. Kalmar Rasta. Det finns möjlighet att ansluta längs med vägen, vi kör norrut över Vimmerby! **Vi beräknar vara hemma i Kalmar vid ca 18.00**

Resan är gratis, men lunch och eftermiddagsfika bekostas av deltagarna själva

Anmälan till Anna Jonasson, länsstyrelsen på tfn: 0480-82956 Anmälan senast 17/11
Deltagarantalet är begränsat!

Grundläggande kurs i sparrisodling

Denna kurs riktar sig i första hand till yrkesodlare, ekologiska såväl som konventionella. Under kursdagen kommer följande att behandlas: Vilka särskilda krav ställer sparris? Det kommer främst att handla om grön sparris: sortfrågor, odlingsbetingelser, hantering, lagring, försäljning. Syftet med kursen är att ge deltagarna ett bra underlag för att satsa på sparrisodling - på egen hand eller tillsammans med andra.

Kursdag: 3 december kl. 9.00 - ca 15.30

Plats: Hushållningssällskapet i Kalmar

Anmälan senast onsdag 18 november till Lisbet Smolka Ringborg tfn: 0480-82251, e-post: lism@h.lst.se

Ekologisk plantuppdragning

Hur når vi målen att få fram kraftiga, friska och livskraftiga plantor? Kursen riktar sig till odlare som redan håller på med egen plantuppdragning och till dem som vill utöka köksväxtodlingen.

Kursdag: 26 november kl. 9.00 - 15.30

Plats: Hushållningssällskapet i Kalmar

Anmälan senast 21/11 på tfn 0480-15676, 0708-156760 alt. hermann.leggedor@hush.se

Kurstillfälle - 100 % Grovfoder

F o m 25 augusti 2005 kommer det vara krav på 100% ekologiskt foder till djur i KRAV. Detta göra att grovfodret blir om möjligt än mer intressant i den ekologiska produktionen. Missa inte kursen om utfodringsförsök med 100 % grovfoder till mjölkkor. Se EKO-nytt nr 10 för vidare info. **Kursplatser: 13/11 Ingelstorp och 27/11 Valstadskolan**

Välkommen på studieresa med temat får - byggnader och gårdsförädling!

Lördag 22/11

Vi börjar med att besöka Gösta Skogh på gården **Germundebo** i Östergötland för att titta på ett nybyggt fårstall för 220 - 300 tackor. Helena Olsson från Agrotektbyrån kommer att vara med på resan och hon är den som har ritat stallet. Vid ca 13.30 lunchar vi på restaurang i Tindered - Vi äter isterband (med dillstuvad potatis) från **Smultronbodprodukter** och får samtidigt lite information av Krister och Eva Lis Mattsson om deras verksamhet. Under eftermiddagen besöker vi Smultronbodprodukter. De har ca 200 tackor, vinterlamm och har satsat mycket på förädling hemma på gården. Vi får se en nybyggd styckhall och ett rökeri (under uppförande), de har även en gårdsbutik.

Resplan: Lördag 22/11 Avfärd kl. 8:30 från Oskarshamn Det finns möjlighet att ansluta längs med E22:an.

Hemfärd beräknas bli vid ca 16.00

Anmälan till Anna Jonasson, länsstyrelsen på tfn: 0480-82956 Anmälan senast 14/11 Deltagarantalet är begränsat! **VÄLKOMNA!**

Ansvariga för Ekonytt nr 10 år 2003 är Anna Jonasson, tfn 0480-82956 och Ann-Christine Eriksson, tfn 070-661 97 06. **Ekologiska nyhetsbrevet, kurser, rådgivning, studieresor och fältvandringar ingår i det svenska KULM-programmet och delfinansieras av EU.**

Upplaga 1048 exemplar

Legoslakt av KRAV-lamm på KLS?

För några veckor sedan ordnade länsstyrelsen ett möte på KLS för Kalmar läns och Kronobergs KRAV-lammsproducenter. Ämnet för dagen var om KLS kan tänka sig att legoslakta KRAV-lamm. Från KLS deltog Jan-Erik Johansson producentchef, Willy Svensson slaktchef och Gustaf Lange som ansvarar för både KRAV och lammfrågorna på KLS. För att KLS ska kunna ta ställning i frågan vill de veta hur stort intresset är för att legoslakta KRAV-lamm. **Så ni som är intresserade av detta; hör av er till mig så ska jag sammanställa en intresselista över producenter och antal djur.** Ann-Christine Eriksson 070-661 97 06

ERFA-grupp för lammproducenter bildad

Ett annat resultat av dagen på KLS var att vi bildade en "lammERFA"-grupp. Gruppen kommer att samlas första gången i januari för att vara med vid dräktighetskoll på tackor ute på någon gård. Inbjudan till denna träff kommer i Ekonytt nr 1 2004. Det finns många fördelar med att dräktighetskolla tackorna. Man kan gruppindela och styra utfodringen bättre och dessutom kan man kanske undvika en del problem vid lammningen när man vet hur många lamm varje tacka bär på. Ring Lena Karlsson tfn 0451- 260 10 om du vill beställa scanning.

Ekologiskt utsäde till 2004

Jordbruksverket håller just nu på att skriva på föreskrifter kring ekologiskt utsäde. Förslaget som är ute på remiss visar att följande ekologiskt utsäde finns inför vårsådden:

Havre - Det finns ekologiskt utsäde av sorterna Chantilly, Cilla, Sang, Stork och Svala. Verket anser att det som inte täcks med dessa 5 sorter är utsäde med havrecystnematodresistens varför dispens föreslås för sorterna Sanna och Gunhild.

Vårvete - Det finns ekologiskt utsäde av sorten Dacke och ingen dispens ges för andra sorter.

Korn - Det finns ekologiskt utsäde av sorterna Barke, Baronesse, Olsok, Orthegea och Vanja. Dessa sorter beräknar Jordbruksverket täcker behovet av korn.

Ärt - Det finns ekologiskt utsäde av sorterna Brutus, Capella, Faust, Odalett, Pinochio och Timo. Dessa sorter bedöms täcka ärtodlingen.

Åkerböna - Det finns ekologiskt utsäde av sorterna Colombo och Gloria. Dessa sorter bedöms täcka odlingen.

Blålupin - Det finns ekologiskt utsäde av sorten Bora. Denna sort anses dock inte täcka hela behovet varför krav ställs på sortnivå.

Om du ska använda utsäde av egen skörd: Glöm inte att kolla sundhet och grobarhet! Det finns flera lab som gör dessa analyser och här är adressen till två: HS Miljölab, Gas Jacobs gata 1, 392 45 Kalmar tfn 0480- 49 33 88

Statens Utsädeskontroll, Onsjövägen, 268 81 Svalöv
Skicka ett representativt prov på 200 gram.

EKOLOGISKA KONFERENSEN PÅ ULTUNA:

Blindharvning -effekt på olika ogräsarter i ärter och vårsäd. Lundkvist & Fogelfors.

Blindharvning innebär att man harvar fältet efter sådd men före grödans uppkomst. Under 2003 påbörjades ett 3-årigt försök där man ska se effekten av olika blindharvningsintervaller mm. Preliminära resultat visar att i ärter gav blindharvning mycket god effekt mot åkersenap (18% ogräsplantor kvar jämfört med obehandlat led). I stråsåden erhöles den bästa ogräsreglerande effekten genom att kombinera blindharvning med två harvningar efter stråsådens uppkomst.

Hur kan vi klara slakten? Så var rubriken på ett seminarie som inleddes med korta föredrag där vi bl.a fick höra att i Österrike finns 5000, i Tyskland 9000, men i Sverige endast 35 småskaliga slakterier. Problemen som finns här i Sverige är höga avgifter för veterinärbesiktning av djuren, för att lämna slaktavfall och för att få ett godkännande av Livsmedelsverket. Det kommer att bli en riksdagsdebatt om småskalig livsmedelsförädling inom kort.

Ingrid Petersson, statssekreterare på Jordbruksdepartementet, menade att det är viktigt att öka den ekologiska odlingen där vi har de största miljöproblemen, dvs i södra Sveriges slättjordbruk. Hon sa att Sverige är med och driver på om en Aktionsplan 2004 för ekologiskt lantbruk inom EU.

Peter Westman från miljödepartementet ansåg att ekologiskt lantbruk är med och bidrar till lösningen på 8 av de 15 miljömålen.

Åkerböna som helsäd

Åkerböna är en kvävefixerande gröda som trivs bäst på vattenhållande jordar och som missgynnas starkt av torra, särskilt när den ska blomma. Det har kommit en del intressanta resultat om ensilering av åkerböna.

Vid SLU i Skara har man testat bland annat vårvete i samodling med åkerböna. Utsädesmängderna var 50 kg vårvete och 200 kg åkerböna/ha. Skörden vid degmognad var över 6 ton ts/ha och råproteinhalten var 140 g/kg ts. Både socker- och stärkelsehalterna steg men råfetthalten sjönk i skörden när man gick från tidig (full axgång) till senare skördetidpunkt. Risker med helsädesensilage är att ett sent skördat strårikt materiel kan packa sig dåligt och resultera i dålig ensilagekvalité, bl a höga ammoniumhalter.

Vid vår studieresa 24/11 till Framnäs gård utanför Kisa fick vi höra hur familjen Skärby odlar åkerböna 180 kg/ha + vårvete 70 kg/ha till ensilage. De skördar när vetet börjar gulna i början - mitten av augusti. Ensilalet har analysvärden på 9,6 MJ men deras foderrådgivare säger, vilket kornas produktion också verkar bekräfta, att de kan räkna med 1 MJ till i verkligheten. Proteinhalten gick upp när de började fodra med detta ensilage. Vi hoppas kunna återkomma till gården under våren för att dela se grönfoderblandningen men även den ekologiska höstoljevätodlingen.

Lågt parasittryck för bättre djurvälstånd och ökat produktionsresultat!

Veterinärerna Åsa Lindqvist och Kalle Hammarberg ger Dig praktiska råd och berättar om nya forskningsresultat om parasitbekämpning hos får och nötkreatur. Åsa och Kalle har lång erfarenhet av både djursjukvård, djurhälsovård och ekologisk produktion. Det blir tid för frågor som rör Din besättning.

Både konventionella och ekologiska producenter är givetvis välkomna!

Tisdag den 9 december kl 18.00-21.00

Plats: Scoutlokalen vid Hembygdsgården i Fågelfors.

Anmälan senast fredag 5 december till länsstyrelsens växel 0480- 82 000 eller till Ann-Christine Erikssons mobil: 070- 661 97 06.

IDÉDAG - Funderar Du på hur ditt företag kan vidareutvecklas de kommande åren?

Onsdag 10 december kan Du få information och inspiration som hjälp på vägen! Det här kan bli en givande dag oavsett nuvarande produktionsinriktning. Meningen är att Du ska få nya tankar med Dig hem. Kanske kan det bli början på nya verksamheter på Din gård!?

Program: 10.00 Gårdsbesök hos Micke Johansson och Börje Fransson, Legenäs gård i Södvik. Vi börjar med kaffe och fralla medan Micke berättar om gården. Djurbesättningen består av 100 Charolaiskor och den odlade arealen är 100 ha. Under hösten har det i egen regi byggts en **ny lösdriftsladugård** som nästan är färdig. Liggbås med skrapad gång för 170 djur. Slakten sker på KLS, men sedan tar Micke hand om styckning, paketering och försäljning på gården. Vi kommer också att titta på **styckningslokalen** som är EU-godkänd.

11.45 Lunch i Persnäsgården, Lilla Horn.

12.30 Nulägesbeskrivning av det ekologiska lantbruket i Sverige idag. Presentation av LST KULM-verksamhet.

12.50-15.00 Du kan välja mellan tre seminarier:

Kaprifolkött - 60 lantbrukare har gått samman för att sälja ekologiskt, naturbetesproducerat och lokalt kött på västkusten. En av dessa lantbrukare, **Johan Stegard**, kommer hit och berättar. Johan föder upp mjölkkrasstutar med gott resultat: ca 80 % klassar in vid slakt.

Ekoägg - en lyckad satsning! Den ekologiska äggproduktionen har ökat markant de senaste åren.

Kanske kan ekologisk äggproduktion vara ett komplement på gården? **Åsa Odelros** som är den kunnigaste i Sverige på ekologisk äggproduktion berättar om produktion, marknad och aktuella frågor.

Lågt parasittryck för bättre djurvälstånd och ökat produktionsresultat! Veterinärerna **Åsa Lindqvist** och **Kalle Hammarberg** ger Dig praktiska råd och berättar om nya forskningsresultat om parasitbekämpning hos får och nötkreatur.

Anmäl Dig till Ann-Christine Eriksson; 070-661 97 06.

Välkomna! /Ann-Christine Eriksson & Anna Jonasson

Ansvariga för Ekonytt nr 12 år 2003 är Ann-Christine Eriksson, tfn 070-661 97 06 & Anna Jonasson, tfn 0480-82956. **Ekologiska nyhetsbrevet, kurser, rådgivning, studieresor och fältvandringar ingår i det svenska KULM-programmet och delfinansieras av EU.**

Upplaga 1048 exemplar